

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

2. marts 2022

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 397 (Alm. del) af 10. august 2021 stillet efter ønske fra Rune Lund (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren opgøre virkningen af Nye Borgerliges udspil ”Planen – for et mere borgerligt Danmark” på de udvidede forbrugsmuligheder, dvs. disponible indkomster tillagt individuelt offentligt forbrug jf. definitionen i Fordeling og Incitamenter 2017, opdelt på de 10 indkomstdeciler og hver af percentilerne i den 10. indkomstdecil? Vil ministeren også oplyse virkningen på GINI-koefficienten på de udvidede forbrugsmuligheder. Ministeren bedes lægge til grund for besvarelsen at besparelserne på det offentlige forbrug på 85 mia. kr. udmøntes som en forholdsmæssig flad beskæring af alle offentlige udgifter.

Svar

Virkningen på de udvidede forbrugsmuligheder opgøres i forbindelse med diskretionære ændringer i det offentlige forbrug, mens virkningen af initiativer med direkte betydning for de disponible indkomster normalt opgøres i forhold til fordelingen af de disponible indkomster.

Der henvises til *svaret på Finansudvalgets spørgsmål nr. 424 af 30. august 2021* for en oversigt over de samlede virkninger, herunder opdelt på enkelte initiativer og på tværs af indkomstdeciler.

Fordelingsberegninger af virkningerne på de udvidede forbrugsmuligheder tager udgangspunkt i fordelingen af de offentlige udgifter i dag. Fordelingsvirkningerne af ændringer i det offentlige forbrug opgøres ved at øge/reducere de nuværende enhedsomkostninger, og de ekstra afsatte/reducerede midler fordeles på individniveau med udgangspunkt i befolkningssammensætningen i dag. Metoden er bedst egnet til at vurdere marginale ændringer af prioriteringer inden for offentligt forbrug på kort sigt, hvor der ikke sker større ændringer i befolkningssammensætningen. Med metoden er det dog vanskeligt at foretage en præcis vurdering af de fordelingsmæssige konsekvenser af initiativer med virkning på lang sigt.

Nye Borgerliges *planen* indeholder en diskretionær besparelse på 85 mia. i 2035, der indføres gradvist med 6 mia. kr. årligt over 14 år. Det fremgår samtidig, at der

udmøntes ca. 43 mia. kroner til sundheds- og ældreområdet i 2035, der ligeledes indføres gradvist. Det fremgår af planen, at udmøntningen sker med henblik på at imødekomme det demografiske træk. I takt med at der blandt andet bliver flere ældre, stiger det samlede udgiftsbehov på sundheds- og ældreområdet. En uændret enhedsomkostning pr. person vil dermed i sig selv medføre større udgifter til sundheds- og ældreområdet.

Det er ikke muligt at foretage en fuldkommen vurdering af de fordelingsmæssige virkninger af ovennævnte initiativer i 2035, da der ikke foreligger et egnet analysegrundlag, der kan anvendes til at analysere marginale virkninger i 2035. Ligesom der i besvarelsen ikke er foretaget en samlet vurdering af nettovirkningerne på det offentlige forbrug af hele planen.

I besvarelsen er der for det første foretaget en konsekvensberegning af en forholdsmæssig reduktion i det offentlige forbrug på 6 mia. kr., svarende til 1. års virkningen af den samlede reduktion på 85 mia. kr. Det bemærkes, at udmøntningen af midler til sundheds- og ældreområdet i et vist omfang vil modgå en del af denne besparelse. For det andet er der på baggrund af spørgsmålets ordlyd foretaget en hypotetisk opgørelse af den fulde reduktion med 85 mia. kr. i offentlige forbrugsudgifter.

Det individualiserbare offentlige forbrug i 2018, dvs. udgifter, der ved hjælp af registerdata kan henføres til individer, udgør ca. 54 pct. af det samlede offentlige forbrug inklusive afskrivninger (opgjort i 2022 priser og lønninger). Antages samme forholdsmæssige besparelse svarer det til, at en reduktion med 6 mia. kr. og 85 mia. kr. i det samlede offentlige forbrug indebærer en reduktion i de individualiserbare offentlige udgifter med henholdsvis ca. 3,2 mia. kr. og ca. 45,8 mia. kr.

Forudsat at besparelsen er fordelt forholdsmæssigt efter fordelingen af de individualiserbare offentlige udgifter i dag, herunder udgifter til sundheds- og ældreområdet, skønnes en reduktion med 3,2 mia. kr. og 45,8 mia. kr. at reducere de udvidede forbrugsmuligheder med henholdsvis 0,2 pct. og 3,0 pct., *jf. tabel 1*. Reduktionerne i de individualiserbare offentlige udgifter skønnes at indebære en stigning i forskellene i de udvidede forbrugsmuligheder målt ved Gini-koefficienten på henholdsvis 0,1 pct.-point og 1,9 pct.-point.

Tabel 1

Virking på de udvidede forbrugsmuligheder af diskretionære ændringer i de individualiserbare offentlige udgifter

	Decil, udvidede forbrugsmuligheder											Gini
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Alle	
	<i>Pct.</i>											<i>Pct.-point</i>
Reduktion med 3,2 mia. kr.	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	0,1
Reduktion med 45,8 mia. kr.	-4,3	-3,5	-3,5	-3,4	-3,2	-3,0	-2,8	-2,5	-2,3	-3,2	-3,0	1,9
	Percentil, udvidede forbrugsmuligheder											
	91.	92.	93.	94.	95.	96.	97.	98.	99.	100.	Alle	-
Reduktion med 3,2 mia. kr.	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,4	-0,3	-0,3	-0,2	-
Reduktion med 45,8 mia. kr.	-2,1	-2,1	-2,0	-2,0	-2,1	-2,0	-2,4	-5,7	-4,9	-3,7	-3,2	-

Anm.: De individualiserbare offentlige udgifter er opgjort med udgangspunkt i befolkningssammensætningen i 2018 og fremskrevet til 2022 priser og lønninger. Reduktionen er fordelt efter de enkelte udgifters andel af de samlede individualiserbare udgifter. Det samlede offentlige forbrug i 2018 opgjort i 2022 priser og lønninger er baseret på deflatoren for det offentlige forbrug inklusive afskrivninger opgjort på inputmetoden. Deciler er opgjort på baggrund af de udvidede forbrugsmuligheder, dvs. disponible indkomster tillagt individualiserbart offentligt forbrug.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister